

[Augsburg], 19. Januar 1553

An Johannes Oporinus

UB Basel, Fr. Gr. I 11, fol. 169r-170r.
Steinmann Nr. 667.

S. P. D. Graue mihi ac permolestum onus imposuisti supplendaе praeфationis tuae, et meos pannos tuae purpurae assuendi, quod etsi neque decet, neque ego possum: tamen quia tu ita voluisti, cui nihil negare debeo, conatus sum magno labore aliquid, et plus ipsi mihi taedij peperi, quam aut Mecaenati nostro, quem equidem pro virtutibus a me ornari posse maximè vellem, laudis, aut tibi officij. Sed quicquid in hac re peccatum est, eius tu culpam omnem sustines, qui boni clitetellas, hoc est homini infanti et sterili id opus mandaris, quod nemo te rectius facere potuisset, idque duabus horis quod ego nec decem diebus. Antequam enim ego animum ad cogitandum institui, tu rem absoluere potuisses. Recipe igitur gemmas tuas Wolfiano luto contaminatas easque Oporiniana spongia extergito, nisi sordere mauis. Nemo mihi credit quantopere me ingenij mei paeniteat et pudeat, cùm in omnibus quae dicenda scribendaque sunt, tum vel maximè ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς: adeò vt nisi horum temporum controuersiae impedirent, nihil prius haberem quam me in monasterium aliquod abdere, legendooque fallere tempus, nec vnquam calamo admouere digitos. Nunc satagere mearum rerum cogor incredibili cum difficultate ac molestia et multum mouendo nihil promouere. Sed sic in fatis scilicet est, et fortuna mea boni consulenda, a qua fortasse me grata hora quaepiam breui liberabit. Tanneri literas ad me nihil necessè fuisse mitti. Nam eadem de re ad me quoque scripsit. sed propter fumos Italicos labores meos premi moleste ferrem. Habui et ego hic Isocratis vetustissimum codicem et penè carie confectum, sed nostris impressis multò corruptiorem. Neque ego in ijs orationibus et epistolis quas habemus, vltra 4 aut 5 loca esse puto vlli momenti ad corrigendum, etsi ipsius autoris αὐτόγραφον haberemus. Iam ex Plutarcho et Dionysio notum est, olim 60 orationes eius nomine circumferri solitas, quarum praeter 25 aut ad summum 28 reliquaе omnes adulterinae sunt iudicatae: et malevolentiae accusatur Aristoteles, qui δεσμὰς πάνυ πολλὰς δικανικῶν ἰσοκράτους λόγων venditari a Bibliopolis scripserit. Verùm esto, sit vaenalis ille et propter venditionem laudatus abunde codex, et emendator et copiosior nostro: si vera fama est, editum iam esse oportet, atque ad me breui perferetur. Dum igitur tu nostras lucubrationes excudes, relegendi copia, et quae accesserint et annotandi et conuertendi dabitur, vt vel in fine tuae editionis, vel separatim exprimantur: quando ad proximas nondinas edere non poteris. sed si expectas Italicam etiam vel Robortelij vel alterius conuersionem eamque meis aerumnis anteponisi equidem non obstabo vel lucro tuo vel publicae vtilitati, modò meos mihi codices quamprimum remittas, vt meis rebus et ipse tempestine consulam. Cur Brubachiano codice potius quam tuo graeco sim vsus: non aliud in causa fuit, quām quod hic nullum alium codicem cuius margines vacuae essent, nancisci licuit. eoque nomine irasci mihi non debes. In Demosthene, Vlpiano, Aeschine pergo vt caepi, sed vt verum fatear, animo indies magis ac magis remollescente atque abhorrente, cum video cuiusvis Italici corui crocitionem satis esse ad meam existimationem deprimentam atque oblitterandam. neque me parum terret Vascosani fides, cui me fidem habuisse ita paenitet, vt dubitem an vlli mortalium posthac sit habenda fides. Haec tibi scribo, Mi Oporine, non iratus, (neque enim irascendi tibi causam habeo, et, vt haberem, scio me nihil proficere) sed partim tui consolandi causa, quanquam mea consolatione non eget prudentia tua, vt videoas non tibi soli res minus ex animi sententia succedere, partim leuandi animi mei causa, vt aequam vterque alterius molestiarum partem κατὰ διαδοχὴν feramus,

donec tempus ipsum eas concoxerit. Nam ego quidem stomacho sum imbecilliore, tametsi plurima per omnem aetatem mihi parum iucunda deuorarim. Engelbertus haeret adhuc apud Ioannem Paulum Herbardum prioris domini Ioannis Henrici fratrem, conditione aequè incerta, sed spe aliquanto meliore. is mihi descriptsit praefationem tuam. Tanneri literas vnà cum praefatione remitto. Versiculos latinos nuper tibi misi nec alios addere in animo habeo. Vt Isocrates ad nondinas absolu non possit, velim tamen absolu non multò post, et aliquot exemplaria statim ad me mitti. Sin ne illud quidem facere vis aut potes: peto a te ac flagito, vt Doctori Cellario cui hac de re scripsi, meos codices tradas. Equiden non ita vrgerem editionem, nisi te autore tantos labores cepissem, et a Vascosano derisus et deceptus essem, ac facile paterer primam editionem penitus interire, ac meum nomen perpetuò ignorari, nisi recognitiones decuplo plus molestiarum mihi attulissent, quas pensari aequum est aliqua saltem accessione famae, quoniam meus Mercurius λόγιος duntaxat est, non etiam ἐριούνιος. Doleo profectò ex animo incommoda tua, eisqüe mederer si possem: neque postulo vt quicquam mea causa facias, quod tibi fraudi sit. illud peto, ne me impediás quo minus opera mea per alios quamprimum edantur. Quòd si Frobenius Isocratem recudere noluerit (Nam de eo scripsi ad D. Cellarium.) cura quaeso vt quamprimum ad me reportetur. Malo enim apud me esse, ac non recuso ipse Venetas proficere potius quam committere, vt intereat. Si vero nec ipse excudere caeperis, nec Frobenio recepturo tradideris, nec, si is aspernabitur, ad me remiseris: et magnas molestias me capere, et sumptus non paruos facere coges, dum dissipatas archetypi chartas colligo et describendas curo. Quiduis enim perpeti certum est, dum voti mei aequissimi compos fiam. Vtinam verò tibi et libeat et liceat gratificari, atque amicitiam nostram nulla querela contaminatam conseruare. Praefationem remittet Dominus per suorum quendam circa Bachanalia vt habeas. Vale felicissime cum omnibus tuis. 19 Ianuarij Anno 1553.

Hiero[nymus] Wolfius T[uus].